

No. 11.

Sestdeena, 13. (25.) Merz

1871.

Wakka par gaddu 1 rubl.

Rahdita's.

Eefschemmes sannaas. No Rihgas: general-gubernators pahreifeits, — Wids. mujsch. konwents, — larra-jaufmas beigtas. No Widssemmes: pahr patfleptawibu. No Moskawas: pahr Franziyas lara. No Pohlu-semmes: schibdu apgebrts.

Ahrsemmes sannaas. No Berlimes: keisera pahrnachtschana. No Franziyas: Frantschi dumpojahs Parihse. No Italiyas: pahr pahwestu. No Greekiyas: prozesse ar Englanti wehl naw beigta. No Spani- yas: jauna tehniene pahrnachtsu.

Jaunatabe sannaas. Pahr to schinni gadda Rihga noturramu semmtohibas israhdi- schanu. Sinna, lai Jaggauu awisci "Postimees" is Kimitanbla meeska rassista no lachda us Kreewiju aischajuschu Jaggauu. Wehteris un Eschankste. Sinna par Rihgas dremestneetu palididibak lahdi. Gram- matu sanna. Labibab un zittu prezzu turgus.

Geeliffuma. Basuddis un atkal atrasts. Berseeschu laipniba. Ku- medinu rahdita's un laupioji. Smeeklu stahstini.

Eefschemmes sannaas.

No Rihgas. 10ta Merz d. pullsten pufs 12 pufs- deena muhsu augstizeenigs general-gubernators, ge- neral-leitnants, sirsis Bagration pahreifejoja mahja un winna gaspascha un preilene atreifejoja lihds.

— Widssemmes muischneecu konwente Sta Merz sachtuse sawas sehdeschana's turreht.

No Rihgas. Naw wis ilgi wehl, tad ir pee mums jau dohmaja, la warref choht larschs isjeltees tadeht, la muhsu augstais Kungs un Keisera mellahs juh- ras deht, sawu taisnibu prassija un tadeht tad ta konferenze Londona fa gabja lohpa. Sphaschi Eng- lande un arri Ghschreift ja fazehla spurus Kreewu- semmes pagebreshanai pretti un runnaja ar draude- damu balk, la Kreewija netaisna wihse gribboht pah- laust to meera-kontrakti, las 1856ta gadda Parihse norunnata. Bet tad nu Kreewu waldischana stihwi palikka pee sawas page breshanas un prettineeti no-

mannija, la Kreewijas spehls un warra naw nefahda behrna spehle, tad sawus lepnohs deggonus nolaida us semmi un sanahuschu konferenze sakhla runnabt ar zittadu balki. Nu arr atradda, la Kreewijas pa- gebreshana effoht ittin taisna, las negribboht newee- nam pahri darriht, bet to ween praffoht, las win- nai pee ihsta Ciropas meera ustureschana's wajia- dfigs un to arr zittadi nemas newarroht darriht. Englande, las patte firdigaka leelmutte bijuse pretti, taggad sawu launu gribbedama flehpt, runnaja ar jo laipnigu balki. Tadeht nu arr konferenzenes spreedums isnahza tahds, la Kreewijas Keiseram paleef pilniga wakka pahr mello jubra, fur winsch warr flottu tur- reht til leelu, la pats gribb un la Turku sultans til kungs par Dardanelli, fur larra-tuggeem ar winna sinna zauri ja-eet. — To nu gan newarr wis gal- woht, woi zittas semmes til ahtri Kreewu-semmes taisnibu buhtu atsimuschas, ja Kreewija tuhlin pa- schu eefahlumu neubtu stihwi us sawu taisnibu pa- stabwejuse un ja to neubtu dewuse saprast sawu warra, las taggad dauts leelaka un spehzigaka, nekä Krimmas larra-laita un t. pr. Prettineeti taggad papilnam atsimuschu, la Kreewija sawa eefschiga bubshana pa scheem zaddeem dauts us preeschu til- luse un la newarr wairs til lehti eedrohschinatees ar to eet spehlos. Tapeh; arri fazzijuschu, la Kreewu-semmes politika dsennobt tillai meera un swehtibas pehdas un to ween wehlejotees, la lai wiffas tautas dsih- wotu pilna meera un satiziba.

No Widssemmes. Balmeeras aprinki. Ummurgas Greeku draudse tai 4ta swebtdeena preetsch leelbeenas preesteris breesnigi isfladroja tohs wahrdus. — Tem

nebuhs nokaut!" Jo Rippen pagastā | Strihle pufsmuischas mahjā lahds pufsmuischa wihrs 20tas Februar natti few nahwi padarrijahs zaur pafahr-fchanohs. Kā rahdāhs, tad pee schahs patfleplawibas mihtais eerastais brandwihns leels palihgs bijis, tadeht, la wihrs tai neddefā preefch tam wairaf deenas krohgōs schuhpojis. Zittas nelahdas leelas behdas nedj truhfums tam ne-effoht bijufchi, zaur lo buhtu warrejis isfamiffeschana krist. Scho nelaimigo gau-schi noschelo pallat paliffuse seewa ar diweem ma-seem behrnixem, kas paliffufchi bes apgabdataja.

J. Mstr.

No Moskawas. Moskawas Bahzu awisēs lassam tā: Englandes un Italijas suhdshahm pahr to, la Bahzeefchi pahr daufs leelu atmalsu pee meera der-reschanas pagehrejufchi no pahrwarretas Franzijas, lahda Bahzu awise itt brangi pretti runna un pahr to semmes atnemfchanu ihpafchi tā falla: Wehl neweens Franzusis naw to atfinnis, la tur, tur wiwut uswarrejufchi, ta zittu tautu semme buhtu ne-ais-larrama. Franzijas semme tal irr no tahda pascha materiala raddita, tā zittu walstu semmes. Mihtais Deews naw wis Franziju no zittadahm ihpafchahm prezehm taifjis, kas zittur nekur neatrohdahs. Frantschu tauta naw wis raddita no Marzipana, bet tā-pat tā zitti zilweki, no meefas un affins un tee schoreis winneem atnenti semmes gabball nemas naw no Frantscheem apdshwoti. Kad teem, lam tahdas no fwefcheem apdshwotas semmes rohlā, naw nelahda teefa, tahs paturreht, lam tad Roschrohr lungs un wiwaa beedri naw jau fennal no fewis atlaidufchi Elfast, Lotringu, Flanderi un Burgundu? Un ja nu teem, lam tahdas semmes rohlā, tomehr irr arri ta teefa, tahdas paturreht, — tad jau stinnams, la Bahzeefcheem jau wairaf mehneschus irr rohlā tahs semmes, lo tee taggad few peeschfir. Nelad wehl un nekur naw dsirdehts, la pehz til leelas us-warreschanas, tā taggad Bahzeefchi isdarrijufchi, til mas ween semmes paturretas, prohti 250 kwadrat juhdses. Wai Franzufchi jau aismirufufchi, tā wiwaa darrija Ghschtreikiju un Bahzsemmi uswarredami? Un neweens tad nefazzija wis, la Bahzu semme effoht neaislarrama. Bet nu Franzija ween irr ta ne-ais-teelama walste? Wiwaa ween tad buhtu brihw laupifchanas karru turreht un peenemt senunes, zil tai patihf, bet ja wiwaa paspehle, tad lai zitti fargahs rohlas peelikt wiwaa semmei! — Tee paschi Eng-landeeschi, kas bes lahda grehla eelarroja semmes leelakas nelā wiffa Ciropa, taggad pahrgreesch azzis brihndamees, la Bahzeefchi tahs pahri gubernijas no Frantscheem pagehr. Pat tas lehnprahtigais Wittors Emmanuels falla, la ta Bahzeefchu pageh-reschana, rohbeschu deht, effoht lohti zeeta. Bet lo tad wiasch pats darrijis? Widdus un Deenwiddus Italijas firsteem wiasch bes lahda karru peeteifchana wiffu semmi atnehnis; par weenu uswarreschanu pee Soloferni, wiasch Ghschtreikijai atnehma Lombard-

diju un par uswarreschanu pee Kustozzas un Liffas, Weneziju, pawiffam lohpa 784 kwadrat-juhdses ar 5 millioneem eedshwotaju. Bet taggad effoht pahr daufs, kad Bahzeefchi pehz 23 uswarreschanahm, kad pufsohr dutscha stanstes usnehmufchi, til to trescho dattu pagehreja! — Tapat arri ta leela nauda, kas Franzijai jamalka, drihs isluffihis. No tahs jadabbu atlihdshinaschana wiffahm walstehm, kas karrawihrus un karru-waijadshibas dewufchas. Tur jalihdsina karru-eewainoteem, aisdshiteem Bahzeefcheem wiwaa flahde, par nonemteem fuggeem un t. pr. Ar to ja-atdohd ta nauda, kas karru deht leeneta, ja-atlihdshina wiffa tehrehts un samaitahs karru-materijalis, apgehrbs, strgi un t. pr. Schahs waijadshibas un flahdes tohs 5000 millionus aprihs tā neeku, jo pohsta zaur to karru ire notizzis daufs. Zitta leeta, ja uswarretaji ar to naudu gribbetu few leelas mantas kraht, — tad tas gan buhtu par neschepligu darbu usflattams. — Tahs atnemas gubernijas irr atlihdshinaschana par tahm isleetahm af-fnithm un par aisdshinaschana, lai us preefchu tahda netaisna usmahlfchanahs newarretu til weegli wais notikt ic.

No Bohlu semmes. Tē pasluddinati likumi, kas Bohlu schihdeem aisleeds garrahs shda un pufshihda drahnas walkahf, tapat arri johstas, pilka-mizzes un bahrdas ne. Teem jagehrbjahs, tā zitteem zilwekem un bahrdas teem til tad wehletas, kad ghehrbjahs pehz Kreewu mohdes. Rabbineefcheem ween brihw patur-reht wezzo schihdu mundeeru.

Ahrsemmes Annas.

No Berlines raksta, la ta keisera fawemfchana mah-jās pahruahloht, bijuse warrena un firniga — lai gan keisers pats bij luhdsis, la lai nelahdu gohdu wiwaa netaisoht. Jau pee Potsdamas bahmufcha, tur keisers atreisofis, wiffa bahmufcha preefcha bijuse ar wiffadeem Bahzsemmes walstu karrogeem ispuusch-lota us flaitalo wihfi. Arri eelschpuffe bijuse gres-nota ar sakkumeem un raibumeem, un zil flaiti ween warr isdohmakt un ihpafchi jauki stahwejufchas tah-peles ar teem wahrdeem Parihse, Sedan, Mezz un Strahsburg, tā tahs stipralahs aplarrotas stanstes. Tur wiwaa sagaidijufchi nelaike lehnina atraitne, keisereene, krohna-prinzis ar fawu familiju un zitti printfchi, un wiffi walsts leelmanni, lo keisers wiffus aplampdams fluhpstijis un tad ar pulkeh m un lohshberu krohneem pufchlohts un no kauschu flannahm gawilefchanahm pawaddihts, aisdshinaschus us pilli. — Wiffas eelas bijufchas kauschu pilnas, wiffur leela gawilefchana un preeka fleegschana ic.

Wehl no Bahzsemmes. Lai gan jau agral sinnoja, la keisers Napoleons no Wilhelmshöhbes aisdreisofis, tomehr tas til 7ta (19.) Merz no rihta agri notiz-zis; generalis Mong wiwaa pawaddijis lihbs rohbeschahm; diwi kompanijas saldatu ar musihki pee pils nostahjufchahs wiwaa ar gohdu iswaddiht. Lai pa-

schâ deenâ wînsch eereisjojis Ostendê, no kurrenes ohtâ ribtâ ar fuggi aisbrauzis us Englandi.

No Franzijas. Râ jau agraf warreja dohmaht, tâ taggad notizzis. Kad weens stiprs waldineeks ar sawu eenaidneeku meeru derr, tad wiffa semme ar to paleel meerâ, bet pee republikas tas aplam tâ neisdohdahs wis. Tur to pawehletaju dauds un tadeht arri dauds prahtu, tur retti ween wiffi dohdahs us weenu puffi. Frantscheem nu irr republika, bet tee naw tee laudis, kas republika warr panest. Wehl ta patte jaunpeedsimmuse republika naw nodibbinata, tik zekâ ween wehl irr, jau tee zekahs kahjâs tai pretti. Parihses leelmutes tee leele prettineeki tai no tautas weetneekem eezeltai pagaidu waldischanai, tee jau tuhlin winnas meera-berreschanai nehmahs pretti runnaht, tâ, la pagaidu waldischana no Bordo pilssehtas pahrnahdama, ne-eebrohschinajahs wis paschâ Parihsê ee-eet, bet nomettahs Wersalj pilssehtâ. Parihsê jau agraf tahdi dumpineeki bij samettuschees kôpâ, pirms Wahzeeschi tur bij eegahjuschi, un tik lo schie isgahja un atstahja Parihses stanstes, tad dumpineeki tuhlin eemettahs tai stiprakâ stanstê un nehma sawâ warrâ tohs leelgabbalus, lo tur atradda preekschâ. Tê nu tautas ezelta pagaidu waldischana tuhlin nomannija, kas tai gaidams. Dumpineekem peebeedrojahs arri tee tâ nosaukti tautas-gwardi, kas ihsti irr lâ pilssehtas saldati, kas wajadsgigâ laikâ eetaifiti. Winni dohdohht to eemeslu, la pagaidu waldischana turroht wiltibu firdi, kas eetaifischoht waldischanu pehz sawa prahta un republika gahjischoht. Schi gwardija eetaifijuse sawu ihpaschu lomiteju, kas aizina wiffu Franziju winneem peebeedrot'es, lai warretu sawu brikwibu aisstahweht. Pagaidu waldischana darbojahs ar labbu dumpigohs pahrrunnaht, bet kas tad klauftja. Winni apnehma paschu waldischanas nammu, fazehla preekschâ barikades, fastahdija leelgabbalus un lihniyas saldteem, lo suhtija tohs sawaldihht, tee nonehna eerohschus un pahrrunnaja us sawu puffi un wehl diwus sinnamus generatus noschahwa, bes schelastibas. Wahzeeschus, kas bij eebrohschinajuschas, pahrnahht sawâs mahjâs — kas teem Parihsê — tee fanehma zeet un t. pr. Behdigas sinnas stahsta, la dumpineeki jau pahrnehmuschht wiffu Parihsê un taifotees pagaidu waldischanai wirsû eet us Wersalji, kas pa tam ranga few drohschibu fagahdabt. Dumpineeki gan falkohht, la tahs meera-noderreschanas ar Wahzeescheem wajagohht peepildihht, lai tohs dabbutu no kalla. Winni islaisch sawas pasluddinashanas un pagaidu waldischana atkal sawas un nabbagi Parihses eedstihwotaji no jauna atkal leelakâs bailês un rajês nekâ agraf, kad Wahzeeschi tohs bij aplehgerejuschi. Pagaidu waldischana no sawas puffes darra, lo warredama: islaisch pawehleschanas, ar lo dumpigus pahrwaldineekus draude no ammata nozelt, ja us labba zekâ neatgreesisees, leel laudihm preeksch azzihm, kahdâ pohstâ gahsisees, ja ar dumpineekem beedrot'es, un

tâ wehl zittadi papreeksch ar labbu darbojahs malbidamohs atgreesht, bet kas sinn, woi isdohsees. — Ja nu tik Parihsê ween tas dumpis paliks, tad to gan driht aplahpehs, bet ja tas isplattisees pa semmehm un zittahm pilssehtahm arri, tad buhs eekschigs brahtu karschs negants, kas semmi pagallam pohstihis. — Wahzeeschi, kas patlabban sawus meera-augtus dohmaja baudihht, taggad sawu pahrnahdamu karra-spehku un karra-mantas atkal aptur-rejuschi turpat un islaischamohs Frantschu wangneekus arr wairs nelaisch probjam, jo newarr jau sinnaht, woi wehl nebuhs ar Frantscheem jakaujahs un woi wehl ohtreis nebuhs ja-eet Parihsê eekschâ. Lai Deews no ta pasarg'!

No Italijas. Italijas parlamentê wehl wiffi lungi newarrweenâ prahtâ tik pah to, kadeht pahwestam Italijas walstê pakaut dshwoht, la pah winnu nelahda waldischana naw. Tê zitti arween pastahw us to, la pahwests garrigâs buhschanâs gan warroht buht lâ pats augstakais waldineeks, bet laizigâ un politikas buhschanâ winnam wajagohht buht sem wiffas Italijas likumeem. Schahda swabbadiba pahwesta pahrgalwibu tik stiprinahht ween, ihpaschi taggad, kad wînsch fewi par nemaldigu nosauzees, un paschai Italijai lâ nesaderrigs eenaidneeks pretti stahjees ic. Dsirdehs, lâ winni scho sribdi isbeigs.

— No Rohmas stano, la pahwests fewi turroht par zeetumneeku, kas apzeetinahts Watikana pillt. Wînsch pats fazzijis: „Es pateest esmu zeetumneeks; es gan warretu iseet, bet ar to negribbu sawam goddam skahdeht un sem kahjahm miht tohs peenahkumus, kas man uslikti. Us katru sohli neween mannas azzis tiktu apgrehzinatas, bet man arri no teem kaunajeem, kas tê fanahkuschî, warretu kahdi warrasdarbi notikt. Es nelad sawu kahju no Watikana ne-izjelschu, lihds ta pahrbaudishana pehz Deewa prahta buhs pabeigta.“ Tad nu naw wis teesa, kas isdaudsinahht, la pahwests Pius IX. grihbhoht no Rohmas aiseet. — Wînsch fewi sawâ pilli lâ eemuhrejis. — Pahwesta kardinal-sekretchrs. Antonellis farunnajees ar zittu walstu wehstneekem, kas pee pahwesta suhtiti un tee wiffi tam fazzijuschî, la winnu waldineeki firnigi pahwestu noschelojohht un la tee wiffi us winna puffi stahwoht; bet tikai tahs atnemas laizigas warras deht winni tam newarroht nelo palihdseht. Tad nu pahwesta kardinalis skaidri dabbujis atsiht, la no zilwekem pahwests wairs nelahdu palihdsribu newarr atrast, ar lo sawu laizigu warru warretu atpalkat dabbuht un la tizzibas larri arr wairs newarroht iszeltees.

No Greekijas. Greeki sawu sribdi ar Englandeescheem tahs aispehrn notikuschas fleplawibas deht wehl ne-effohht beiguschî. Nesenn Englandes waldischana tahs lihdschinnigas ismekleschanas atmedama, no Greeku waldischanas pagebrejuse, lai ta to prozessi no jauna un pilnigi ismeklejoht. Bet Greekijas ministeris Kommunduros atbildejis, la winnu

semmes liffumi tabdu pahrmelleschanu newehloht un fa winnam til peh; scheem liffumeem effobt jatur-rabs. Kad nu, fa probtams, Englande pahr tabdeem sweschas semmes liffumeem mas behda un Greeku waldifchana attal newarr teem pretti darriht, tad wehl naw faprotams, fa fchi prozesse beigfees.

No Spanijas. Spanijas jauna kehnineene, no sawas flimmibas peezeblusehs, til taggad wehl pahrrreisofufe Spanija, fur laudis to fanehmuschi ar preezigu gawileschanu.

Jaunafahs sianas.

No Londones, 9. (21.) Merz. Schodeen prinzeffe Lawise ar to erzogu no Lorne tiffa falaulata.

No Bersaljes, 10. (22.) Merz. Tautas weetneeku fapulze nospreeda fluddinaschanu islaist pee Frantschu tautas un armijas. Winna norahj to dumpofchanohs un jerre, fa Franzija weenprahitigi to faunu darbu eenihdoht; winna, ta weetneeku fapulze, bubfchoht to winnai eedohtu warru faturreht zeeti un usajina wiffus birgerus un faldatus, lai ar winnu fapulzi beedrojabs. Zittur us semmehm wiffus pilna meera.

No Berlines, 11ta (23.) Merz. Grabfs Bismarts irr vazelts firsta gohda. — Kehninsch pawehlejis eezelt feewe-scheem ihpafchu ordeni. — Walfs runnas-wibri eeluhgti us keisera maltiti. Parihse wehl tapat eet. Tautas-gwardu waldifchana arween wehl turrabs pretti waldifchana. — Wah; walfu leela runnas-deena 9ta (21.) Merz eefahtha, pee fa keisers pats runnu turrejis par eefahthumu.

No Bersaljes, 11ta (23.) Merz. Tautas weetneeku fapulze Tjehrs fazzija, fa waldifchana negribhoht wis us Parihji eet ar farru, bet effobt gattawa faderreht. Tjehrs arri rafftija prefekteem, tohs meeridams. Rahrtiba nemm attal wirsrohtu.

No Berlines, 12. (24.) Merz. No Parihjes sianu, fa dumpineeki weena trafkofchana 30 ziwefus notebrejuschi. Wehl jerre us awmeerinaschanu.

Pahr to schinni gadda Rihga noturramu semmkohpibas israhdischanu.

Keiseriska Widsemmes wiffeem derriga semmkohpibas heedriba ar angftas waldifchanas wehleschanu to ohtro Baltijas semmkohpibas israhdischanu Rihga noturrehs no 15ta libds 22tru Juni f. g. un tadeht usajina wiffus, fas ar tabdahm prezzehm darbojabs, us fcho israhdischanu tabdas atwest.

1. Rahdas leetas us israhdischanu weddamas.

Schinni israhdischana peenems: A. Semmkohpibas mahjas-lohpus, fa: gohwju lohpus, aitas, firus, jublas, funnus, putnus. B. Semmkohpibas angfus: a) no lohpu-audjinafchanas: willu, (jaeefpehjams, libds ar teem lohpeem, no fa ta nemta), ahdas, feeru, fweestu r.: b) no lauku-lohpschana: sehklas (jo labbat ar wiffahm wahrpahm) no katras sortes wiffmasal puddu,* linnus un kanepees, ne-isstrahdatas, puffsistrahdatas un isstrahdatas r. Krahjumus flahdigu fuffainu (labbibas tahrpas us zittus) un t. pr.; c) no dahrsu lohps-

*) Ihpafchi labbi buhtu, kad atwestu arri sehklas no tabdahm foetehm un flahdeem, kas zittahm semmehm peedere un fah audsinatas; no schahdahm ar patejibu nemm pretti arri masalk swarru neta puddu.

schanas: dahrsu-fafnes, angtu-lohtus, dahrsu-krubmus, angtus, puffes, appinus, tabaku. Krahjumus jeb arri pa weenam tabdus sawadus gabbalus woi probwes, fas zehluschees no ihpafchas sawadas lohpschanas, woi audsinafchanas, tapat arri krahjumus no flahdigeem dahrsu-fuffaineem; d) no mescha-lohpschanas un audsinafchanas. Krahjumus, woi arri pa weenam no tabdeem fuffaineem, fas mescheem flahdigi, fa arri wiffu, fas israhda, us kahdu wihst meschu-lohpschana wiffslabbati isdohdabs un fas isflaidro mescha lohtu flimmibas; e) no semmju fainneezibas, jeb preefch winneem pascheem isstrahdati augti: 1) no semmju fainneefcheem pahrlabboti semmkohpibas augti, fa: milti, febrkeles, meddus, wafki, allus, lkeeris, willanas dffias, kegeti, drenafchu-trubbas; gehrmannu un wehwera-annatu darbi; 2) no semmes nemtas woi isstrahdatas prezzes, fa: gips, mergels, mahls, wellenas; 3) preefch semmkohpefcheem ihpafchi wajjadfigas prezzes, fa: drumu-mehflur probwes, daschadus ahdu, kohfa un metalla darbus, fa: flfau eerohfchus, wahgu-buhwetaju un muzzineeku-darbus, pakawas, fehdes, drachfu fihflus un t. pr.; 4) Isweddamas semmkohpibas prezzes, pr. pr. linnus, kanepees, ahdas, tabaku r. ta fataifitas, fa tabs us aifwefchamu wajjad fataifit; 5) buhw-materiali, buhw-plahnus un riffes; riffes un modelus preefch daschadahm semmkohpibas un meschulohpibas krahfnehm, (ohgtu, darwas un degguta krahfnis un t. pr.). C. Maschinas, rihfus, apparatus un eerohfchus preefch semmkohpibas, dahrsu-lohpschanas, preefch semmju ammateem, un preefch lohpu-abrteschanas ftnafchannahm, gattawus, woi tif modelus ween.

2. Kas israhditajeem wehra leekams.

1) Wiffas israhdamas leetas un prezzes tiks preefch tabm ihpafchi buhweta, ar juntu apflahda ruhme islittas, un prohti, lohpi un augti pa welti, bet preefch maschinahm jamalka 2 kap. par kwadrat pehdu ruhmes weetas. — 2) Israhdamas leetas libds 1ma Mai pee israhdischanas kommissiones Rihga jagelde peh; ihpafchas fahrtas. Israhdamee lohpi tiks wiffagrati 5 deenas preefch israhdischanas eefahthuma (10ta Juni) israhdischanas weeta pretti nemti un tohs wajjad wiffwehlat diwi deenas preefch eefahthuma (12ta Juni) nodobt. Augtus, maschinas un eerohfchus warr jau 3 nebbetas preefch israhdeefahthuma (25. Mai), israhdischanas weeta pretti nemt. Neweeenam israhdamam lohpan newajjad buht ar kahdu lippigu fehrigu fahlimmufcham buht. 3) Tabs peh; 1ma Mai peemeldetis israhdamas leetas tiks tiffai peenemtas, kad ruhme buhs, bet tabs wairs newarrehs eerahstibt tai rulli, fur buhs eefhmetas tabs, fas pee gohda-malkas isdallifchanas tiks wehra nemtas. — 4) Us israhdischanu peenetas leetas fanems un tabm weetu eerahdihs, tee nodaku direktori, furru wahrdi pee israhdischa-

nas weetas wahrteem buhs lassami, un pahr tabm isdohs kwihiti. — 5) Ta israhdischanas komiteja warr tabdas leetas, kas israhdischanai nederr, tapat pee peemeldeschanas, la arri pee nobohschanas atpalkat raibihiti. — 6) Pahr israhdamu leetu atweschanu un aishweschanu jagabda israhditajam pascham, tit tad ween ne, kad israhdischanas pahrwaldischana kahda wihse to zittadi darra. Pahr to arri jau gabda, la lai muita un zetta nanda pa djesu-zetteem un dampfuggeem tiftu pamasinata un kad ta buhs wehlehts, kad sawa laika to sinnamu darrihs. — 7) Ja pee to israhdamu leetu islikischanas kahda ihpafcha tehreshana klahit, tad israhditajam ta jamaffa. Strahdeneeki par nosazzitu algu winnam tiks apgabdati. — 8) Wisseem israhditajeem un winnu laudihm, israhdischanas weeta bes kahdas isrunnas japadohdahs komitejas un to no winnas liktu usraugu nosazzischanahm. — 9) Israhdischanas pahrwaldischana neusnemmahs wis galwoht un atbildeht par kahdu kibbeli woi flahdi, kas pee israhdamieem lohpeem wai leetahm israhdischanas-weeta warretu notikt. — 10) Par to lohpu aplohpschamu israhditajeem pascheem jagabda un lohpejem ta ee-eschana israhdischanas weeta irr par brihw. — 11) Lohpu barribu un salmus pa to israhdischanas laiku komiteja par mehrenu maksu israhditajeem apgabdahs. Matrijali preefsch maschinu dsibschanas, waijag katram israhditajam pascham sagabdat; tomehr tahs isstimateju kommissiones katram, kas pee laika pahr to buhs meldejis, zil eespehjams, palihdsehs. — 12) Katra israhdamu leeta, pirms israhdischanas weeta nolikta, dabhuhs pehz kataloga rindas weenu nummuru un ja ta leeta pahrdohdama, weenu tahpeliti, fur tahs leetas tirgus wirsa simehts un abbahm schahm simehm pa wissu israhdischanas laiku waijag turklahit buht redsamahm. — 13) Wissahm tahm leetahm waijag pa wissu to laiku palikt tais no komitejas winnahm eerahditas weetas laudim preefsch redschanas un tahs neware bes nobaktas-direktora wehleleschanas no tahs weetas atnemt. — 14) Pirms israhdischana naw beigta, naw brihw neweenu israhdamu leetu bes komitejas ar raksteem apleezinatas wehleleschanas nemt atpalkat. Ja 3 deenas pehz pa beigschanas leetas wehl tur paleet, tad komiteja tahs turrehs par tabdahm, ar to winnai brihw darriht pehz sawas patischanas. — 15) Ugguni preefsch kurrinischanas woi apgaismoschanas israhdischanas weeta til warr bruhleht ar komitejas atwehleschamu. Arri dampmaschinas zittadi naw brihw kurrinaht, la ar atwehleschamu. — n.

(Us preefschu wehl.)

S i n n a,

tai Iggauu awisei „Postimees“ is Liwlandta meesta rakstibta no kahda us Kreewiu aishgahuscha Iggaua.

Mihkais Postimees! Ja Tu sinas grihbi doht, tad arri irr saprohtams, la Dew waijag kah-

das dabhuht, zittadi Laws amohs isihit. Tad klaufees, es Dew rakstischu is tahleenes, fur wehisch daschus Iggauus aishpuhtis. Teem nesenn us Kreewiu aishgahuscheem Iggauueem tappa Samaras gubernija, Nowosenskas apriakti, tas meests „Setenoi krasti“ pee Tubres uppes par dsihwes weetu eerahdihts. Katra wihrischka dwehsele dabhuja 12 dessetines frohna-semmes un 4 familijas jaw tur few semmes-buhdas jeb allas ustaisija, kurras taggad us lahtscha wihsi seemu pawadda; 70 familijas, kurras taggad pee Samaras seemu pawadda, nahlofcha pawaffara nahls pallat.

Schejenes semme tohy par beesgan labbu turreta, bet meschu naw, la jau wissur deenwidus Kreewija, un pilssehtas irr tabtu un rettas. Nowosenskt irr gan ta tuwaka pilssehta, kahdas 40 werstes tabtu, bet schis wahrs pilssehta irr til gohdam — winna irr tikkai meests; Saratowa irr 180 werstes noht un ewangeliskus tizzibas beedrus til warr kahda no mums 100 werstes tabla apgabala atrast. Kas gan eespehj schahdu dsihwi par laimigu teikt?

Es grihbu arri kahdus wahrdus par schejenes lauku lohpschamu runnahit. Kas scheid grihb pfaut, tam jaw agri April mehnesi waijag seht. Wehlam sehjunam gan scheid naw jabaidahs no ruddens salnahm, la Widsemme un Iggauu-semme, bet jo (wairaf) no faufuma, kursch wissu faschaude. Un ja arri pahri gaddu labbiba labbi isdewahs, tad tatschu irr behdu ganna, jo scheid truhst riju, fur warretu labbibu pehz muhsu wihses iskult; — labbiba irr us lauka, fur auguse, ja-isbersch. Ja ruddens irr flapfsch, tad dascham semmtohpim truhkums jaw ruddeni flattahs pa durwihm nammâ eescha, ta ta pa Surgeem — un pelles, kurras scheid pa truhstoscheem flaita, apehd wissu bes schelastibas, bes ta winnas warretu atgainahit.

1868. gadda mums atwehleja dwehseku semmi pa dsimtu nopirkt. Tas nu gan buhtu labbi, bet ar lohpihas semmi mehs neko newarrejahm eesahit. — Kaut gan semmi lehti pahrdohd, weenu dessetinu par 3 rub. 63 kap., tad tatschu mehs ne-effami neweenu stuhriti par dsimtu nopirkuschi.

Tas taggadejs labbibas tirgus irr preefsch schejenes pa leelu — rudsi maksa 4 rub. par ischetwertu (3 pubri) un kweeschi 6—9 rub. Buhwobht der gauscham dabrgi, mehs makfajam par weenu 13 arschinu garru buhwobht 3 rubuki gabbala.

Garriga buhschana schis apgabals arri naw tabtu kluis. Tabdu, kas lassit probt, irr mas un tabdu, kas rakstibit probt, wehl masaf, — rakstischanas skumste irr gan driht pawissam nepasistama. — Skoblas nammi scheid bij nepasistamas un newaitadrigas ehlas, bet nu jau usbuhweja katram leelakam meestam skoblas nammu. Bet to libd, — skoblu mas apmelle, jo tas labbums, kas no skoblahm zekahs, naw leelakai kauschu dakai nemas pasistams.

Es sinnu scheit turwumâ meestu ar 1082 wihree-
schu dwehselehm, kur fshlotajs dabbu 250 rub. loh-
nes, bet til 12 puisenu un 2 meitinas apmelle scho
fsholu.

Tew un manneem mihteem brachteem Aggauneem
daudj labbu deenu fazzidams, paleeku

Laws M. T.

Siwtandskas meestâ tai 27. Janwar 1871.

Pehteris un Tschaukste.

Tschaukste. Nu brihnumi! Gerdrutes deena wehl
naw bijuse, jau kustoni kabhjâs! Petruschka, kabhâ
allâ tad tu biji eelihdis til ilgi? Zil es pehz te-
wis praffijis, bet — kamehr tu no sawa wezza kobr-
teta isgahjis, nemas wehl nesinnu, kur tu dshwo.

Pehteris. Pa welti arr' buhtu bijis, kad tu
mannu kahrteli buhtu usgahjis. Bijuno Pehztriju kungu
deenas pee schwahgera ar wiffu sawu seewu un dehlu.
Tas atkal usnehmis jaunu grunti netah' no Ma-
jor muifchas rohbeshahm un tur buhwejam jaunu
mahju un pahri masas mahjinâs, netah' no tahs
leelahs pirts-mahjas, ko tas Pehterburgas dokteris
buhwejis preefsh flimneeke abrsteschanas. Berre, ka
pults tahdu wahjneeku waffarâ gaddisees, kam ruh-
mes waijadsehs.

Tschaukste. Tâ, tâ! Kas sinn, ka atkal ne-effat
til no dehteem ween fashittuschi kabhâs butkas, kur
wahjneeks eefschâ dshwodams no wehja, kas zauri
welkabs, warr palitt flimmaks. Kad til kaut kabhâs
junts wirsû, tad jau mahja.

Pehteris. Nela! Buhwejam no 3 zollu bee-
sahm blankahm. Zittadu buhwokshu tur jau naw.
— Bet pastahsti nu man, Tschaukstih, kâ tad tē
Rihgâ kabhjâs pa wiffu to laitu?

Tschaukste. Pagg', wehl ar to ne-effam gat-
tawi. Kapehz tad man nelahdu sinnu nelaidi, lai
man nebuhtu weltas mellefchanas pehz tewis?

Pehteris. Ruh, es negribbeju tew errestibas
darriht un pahr to ko stahstih. Schwahgeris wast-
lahwoja deenâ atbrauza pehz engehm un flengehm
un winsch us mannu luhgschanu pehz tewis bij ap-
wajazees pee kahdeem kuptscheem un ir pee muifhu
ammata brachteem, bet par atbildi dabujis tiffai
fhwus wahrdus. Tee atteifuschi: „Wels lai sinn
tawu Tschauksti! Laits jau arr buhtu, ka juppis
to buhtu parahwis, — tad pasalei buhtu meers!
Tas un wiina fashobdih's beedris, ar sawahm ne-
gantahm mehleh'm neweenam zilwelam tē nedohd
meera. Wiffur wiinneem jamaisahs, woi us tirgu,
woi pa bohdehm, woi zittur kas noteek. Nabbagam
mahru doht jau neschelotu, kad tee weenreis buhtu
pasudduschi, tee garrshbji!“

Tschaukste. Pagg' juhs besgohschi! dabuseet
atkal sawu daku, kad til krittifat muifhu naggôs!
Kâ nu lihds schim par Rihgu gabjis, kas to wiffu

warr atminneht. Deewam schehl, daschi blehschi at-
kal irr stahwejuschi pee sohda-stabba un tiffuschi ais-
dshiti no tehwiifshas prohjam, daschs jaunellis un
dascha jaunelle sawu gohdu un labbu flawu us wiffu
muifshu pasaudejuschis, daschs semneeks un pilsseht-
neeks tē us tirgus, us eelahm un sawâ paschâ mahjâ
apkrampehts, dascha ehka par pelnu kauditi palit-
tuse un t. pr. Tadeht, lai paleek pagahjuschas de-
nas aismirshana, runnasim par tahm klastbuhda-
mahm.

Pehteris. Man rahdabs tâ, ka muifhu dauga-
was leddus laikam pa paschahm leeldeenahm dohsees
prohjam; bet uhdens gan buhs leels! Schihdini
uhdena bihdamees, jau taggad zeppoht sawu leel-
deenas maiff gattawu, — laikam tizzedami, ka uhdens
lihdischoht wiffâs krahfnis eefschâ.

Tschaukste. Naw wis pahr to ko smeet. Bet
kad leddus buhs aisgahjis, tad muifhu paschu-aufsi-
uateem Englandeefcheem atkal buhs dshwo un tee
warrehs sawu „god dem — sinens maiffa“ — atkal
drohfschi flandinah't, jo tad wiinu brattas teem at-
weddihs jaunus kalfschus un schenneweri. Saw tag-
gad daschs sawu Englifschu dshelatu un salmu platt-
malli fahloht puzzeht.

Pehteris. Kâ nu ne, teem wihrineem jau krihta
strijpinas pa simtahm buhs pee seenas sawilltas tur,
kur firds-sahles pa mehrineem sneeds. Nu tee driht
atkal buhs us zinna, tiffu pa daugawas wirsû flân-
nehs: „urrawai!“

Tschaukste. Pilssehtneeki arr gaida mibtu was-
faru, jo tad atkal dabbuschoht prifschu sweestu pirt.
Taggad schkaididami ween pehr to wahgu-fmechru,
kas wehl til baggati ar uhdeni famaishts, lai pils-
sehtneeki pa daudj nefa-ehdabs trefnumu, ka nedabbu
zauru wehderu; tahdi ruhpiigi tee flawenee andel-
manni pee mums.

Pehteris. Senn jan esmu dohmajis, ka labbi
buhtu, ka kahdi no muifhu baggateem kohymanneem
usnemtu sweesta andeli tahdu, kur ihpaschi pa see-
mas laiku wiffi kaintini pa pohdeem, pusspohdeem
un 5 mahrzinahm warretu labbu sweestu pirt, —
tad ta wiltus andele patte no fewis pasustu. Es
dohmaju, ka tahdi kohymanni, kad wiina labbu prezzi
turretu, labbi pelnitu. Gan taggad arr schahdâs
tahdâs bohdeles dabbu mahrzinahm pirt, bet kas
tad no tahdas nolaisitas mahrzinas teek.

Tschaukste. Nu tu atkal effi eemaldijees tai
purâ, no ka til ahtri ah'râ newarr tift, ja wehl
dshittaki breen eefschâ. Tē wiffa andele eet pa greiso
zektu. Bet arr zil prah'tigi zitti! Krehjumu til flun-
stigi ah'rste, ka tas tad nepad nefa-eet — lai nu
wehderam kabhjâs tâ kabhjâs.

Pehteris. Labbaki buhtu, kad tee gudrineeki war-
retu scho prezzi isshahweht un par pulweri pahroht,
— tad buhtu jo labbi.

Tschaukste. Utrauj pikkis! Schoreis pee lab-
bas farunnas jau netifsim — laika arr maj. At-

nahz rihtä, fwehtdeenä, pehz pufšdeenäs pee man- nis, tad isrunnašimees prahtigaki. Man daubš ko stahštih.

Pehteris. Labbi, labbi!

Sinna par Rihgas deenestneeku palihšsibas lahdi.

Schai lahdē 1. Janwar 1870 gadd. bij: 23,881 rubl.

98 kap.

Tahš eenemšchanas 1870tā gaddā bij:

kapitāla augstl.	1298 rubl.	68 kap.
gadda malfafchanas un strahpes nauda no 51 lahdes lohzeķeem bij	53 "	60 "

tas lohpa: 1852 rubl. 28 kap.

Isdohšchanas:

54 deenestneekem malfaja	1055 rubl.	— kap.
par fullaini un mafahm isdohšchanahm	34 "	30 "

tas lohpa: 1080 rubl. 30 kap.

un pee kapitāla peelikšs kahrt	262 rubl.	98 kap.
--------------------------------	-----------	---------

tad nu kapitāla leelums irr 31mā

Dezember 1870 . . . . . 24,144 rubl. 96 kap.

tas angtu nesdamšs naučas-papiršs lahdē teel glabbahšs.

No teem lahdes lohzeķeem, tas palihšsibu dabhuja, diwi 1870. g. mirruschi, prohti: Marri Stein, tas 2 rubl. par mehn., un Elisabeth Kath. Brind, dšimm. Losch, tas 1 r. par mehn. dabhuja.

Rosajzita laikā 51 lohzeķi sawu gadda mafsu irr eemat-fajufchi, la jau peeminneja, — bet feschl wehl parradā palikufchi.

Ischetri, tas sawu gadda mafsu weffelū gaddu naw malfafufchi, irr attahpufšees no lahdes lohzeķeem.

1871 gaddā no lahdes kraħjuma augtu leelums buhs 1205 rubl.

No šchahs naučas malfahs:

35 deenestneekem, tas jau usnemti, 2 rub. par mehn., tas lohpa 840 rub. un 17 deenestneekem 1 rub. p. mehn., tas lohpa 204 rub.

Wehl palihšsibu irr luhgufchi un arri dabhuhs no 1.

Janwar 1871:

- Lehne Kalnia, tas 65 g. wezza un no 1863
- Andreas Sailer, tas neredšigs, un no 1859
- Johanna Kristihne Vanhus, tas 67 g. w. un no 1865
- Kath. Dor. Antusch, tas 66 g. w. un no 1860
- Marie Pieper, tas 64 g. w. un no 1857
- Ans Straus, tas 51 g. w. un no 1861
- Elise Sul, tas 43 g. wezza un no 1862
- Lehne Lange, tas 57 g. w. un no 1859

pee lahdes lohzeķeem peeder.

šchee aštoni dabhuhs 1 rub. p. mehn., tas irr lohpa 96 r. Tad no teem augkeem preefšch fullaina un mafahm isdohšchanahm paleel 65 rub.

Janoschelo, la pehrnaja gaedā neweens patš deenestneeks naw peemelbejees par šchahs lahdes lohzeķli.

Palihšsibas lahdes waldifchana.

San teescham tas janoschelo, bet arri par to jabrihtjaha, la wišā 1870tā gaddā neweens no wišseem Rihgas deenestneekem naw palizis par šchahs lahdes lohzeķli! Bil grubhti daubšreis tahdeem eet, tas wehl jauni un spēħjigt buhdami, nesahdas leelas mantas nedabhuja fakraht, un peħzar wezzi moi flimmi palikufchi, wairs nespeħj strahdahi un sawu deenifchlu maifi nopelnih. Tad truhkums jazeefch un šubra, ruħta nabbahšba jaredš! Domehr zaur deenestneeku palihšsibas lahdes jefschanu no šcheħligeem un deewabihšigeem fungeem par to irr gahdahi, la wezzeem, goħdigeem deenestneekem nabbahšsibas nastā tiku atweeglmata. Kad nu doħmajam, — la daubš par šcho lahdi nelo neskan,

tad tē ihsumā peeminam, la illatrs, tas pee fungeem deen, woi wihrišchis, woi feewifchka, par lahdes lohzeķli warr palikt. Katrā mehnesi, gan 1mā, gan 16tā deenā, no 5 lihšs 6 pehz pufšdeenās, tee lungi, tas pee waldifchanas peeder, rahtšnamā fanahš un peemelbešchanas un malfafchanas fanemm. Kad deenestneeks usdohd, la gribhoht, lai tam daska teel pee lahdes, tad tam jamalka pufšrublis, ja wiafch til peez gaddus pee fungeem irr deenesis; 5½ rub., ja wiafch jau pahri par 5 gaddeem, — 10½ rub., ja wiafch pahri par 10 gaddeem, — un 15½ rub., ja wiafch jau pahri par 15 gaddeem irr deenesis. Weš tam wehl ihweenam jamalka par gaddu weens rublis.

Bet ja wiafch flims un wezs irr palizis un wairs newarr strahdahi, tad winnam malka no lahdes woi weena woi diwi rub. par mehnesi, tā la arri tas, tas 20 gaddus no weetas sawu rub. buhtu eematfajis, jau diwšs gaddšs wairaf no lahdes buhtu dabhujis, nešā wiafch irr malfafjis. Tad nu tas labbums, tas zaur šcho lahdi deenestneekem fataišhis, tahšs leeks, la buhtu jadoħma, la tur ihweenam waijafsetu peemelbeees.

Lahdes liktumi jau 1855 gaddā pee W. F. Šader tunga Batweefchu wallobā irr drikteti.

Grahmatu sinna.

Peē Mahjas weefa driktetaja Ernš Plates tunga pallabban palikka gattawa un irr dabhujama šchahda jauna graħmatina:

Padoħma-dewejs preefšch frifšigeem saldateem.
56 lapp. p. 8niški. — Malka 15 kap.

Šchinnl graħmatinā frifšigs salbats wišāš sawās buhschānās atroħd garrigu un laižigu padoħmu un pamahjifchānu. Tadeht lohti wehlejamš, la latris refruħts šchahdu padoħma-deweju lihšs nemtu sawā jaunā deenesiā.

Labbibas un zittu prezza turguš,

Rihgā, 11. Merz 1871.

		Malfaja pas:		
1/2	šchm.	1	puħru lweefchu	4 r. 10 l.
1/2	"	1	rubfu	2 " 75
1/2	"	1	meefchu	2 " 20
1/2	"	1	ausu	1 " 40
1/2	"	1	rupju rubju miltu	2 " 30
1/2	"	1	bihšeletu rubju miltu	3 " 75
1/2	"	1	lweefchu miltu	4 " 90
1/2	"	1	meefchu putrainu	3 " 30
1/2	"	1	griflū putrainu	3 " —
1/2	"	1	ausu putrainu	— " —
1/2	"	1	firnu	2 " 50
1/2	"	1	kartuppefu	1 " —
1/2	"	1	feena	— " 30
1/2	pubdu	1	pubdu	— " —
1/2	"	1	poħbu dšelles	1 " —
1/2	"	"	apħina	— " —
1/2	"	"	fwefša	5 " —
1/2	"	"	tabata	1 " 45
1/2	"	"	troħna linnu	— " —
1/2	"	"	brakka	— " —
10	pubdu	1	širlaw. troħna linnu	43 — 48
10	"	1	brakka	37 — 42
1	"	1	muzzu linnu jeħflu	9 " 80
1	"	1	ħflu laħbu muzzā	14 " 75
1	"	1	egiu muzzā	14 " —
10	pubdu	(1 muzzu)	farlanahš faħš	8 " 25
10	"	"	rupju baltaħš faħš	5 " 50
10	"	"	smalkas baltaħš faħš	— " —

Raudas turguš. Balšs bankš bilketes — rub., šibš. usfalomas Rihlu-graħmatas 99½ rubl., newšfallamas 92 rub., 5 procentu ušhemu bilketes no pirmas leeneschānas 142½—144 rub., no oħtras leeneschānas 140—141½ rub., Rihgas-Dinaburgas dšellu-jeħa aħtjas 144—145 rub., Rihgas-Jelgawas dšellu-jeħa aħtjas 108½ rub. un Dinaburgas-Štiedskas dšellu-jeħa aħtjas 146 rub.

No censures atweħlehtš.

Rihgā, 12. Merz 1871.

Aħbilbedamš redakteħrs A. Leitān.

Gluddinafchanas.

Wefelaufkas polle warr

diwi puifchi,

wecns prezzjees un odtris neprezjees, ar lab-
bahi leezibahi prett labba lohni no nahlofcheem
Surgeem deenestu dabbuht. — Turpat arri irr
wecns jauns branžams un odtris darba-
firgs pahrdohdahi.

Stipri irahdneeki warr labbu algu ar
pafahwigu darbu at-
rafi Pawaffar-muifcha pee Slohtas. 3

See Abdafchu mahjitaja muifchas,
fas ſchim drihſcham rekrufchu nedohd,
warr dabbuht peeraſittees, fas turpat deenestu
grihb pameſi, lai pee laifa peeteizahs pee muif-
ſchas walbiſchanas. 1

Familijas ar behrneem, no 10 un wairaf gab-
deem wezumä, warr darbu un labbu pelnu dabbuht
preefſch wiſſtem pee familijas peederigeem, kib-
gates papihru-fabriti, ſchajpuſſi Beſſim, netaji
no Poltimal muifchas. Scaidratas finnas warr
dabbuht turpat fabriti moi Rihgä tai papihru-
bohde, Sirgu- un Kallei-celu ſuſtri. 2

weem muſteem beweejem Stultes draudſe, fas
zaur isloheſchani 300 rubl. Maddatas glabh-
ſchanas-nammam par labbu ſamettuſchi, utin
no ſads pateizibu ſalla. Maddatas glabhſchanas-
naima walbiſchana. — 400 rubl. pawiffam bij
cenahluſchi, bet 100 rubl. irr isdohi preefſch is-
loheſchamaſm lectahm. 1

Wiſſi un ſhweens, tam pee ta celſch III Beſſu
draudſes teefas aprinka tai 27. Dezember 1870
nomirufſcha Otto Kudin labdas taiſnas parrada
praſſiſchanas buhju, jed fas tam paſcham pa-
raba paliffuſchi, teel zaur ſcho usajinati celſch
weena gadda, jeſchahm nedelahi un irys be-
nahm, i. i. libſj 29. Merz 1872 pee ſchahs teefas
peeteiztees; wehlat wairs neweens neifs peenemts,
bet ar parrada ſlebbejem pehſi liſtuma isdarrihſe.
Beſwaines pils-muifcha III Beſſu draudſes
teefa, 10. Februar 1871. 2

Sirgu uhtrupe.

Kad ta pee Rimbaſch-Katirihnes baſnij-draudſes
peederiga Kuſtuſch-muifcha (Kubſel) ſawas muif-
ſchas lihrumus no nahluſcheem Surgeem us puſe-
graudu isdohd, tabehi teel no ſchahs walbiſcha-
nas ſinnams darrihſe, ta tai 8. April f. g. tils
25 no Jagganeem weſti darba-firgi, wiſſwairaf
jauni, un bes teem wehſi ſchahs ſemmes darba-
firgi, juhſas un weeni jauni turmowahgi, preefſcha
uz palſata us ſedderehm, — wairafſchlitajem
prett ſaidru naudu turpat muifcha pahrdohi.
Kam parihi, tam prett aimatku tils tee ſirgi libſj
Surgeem barroiti. 2

Kuſtuſch-muifcha, 13. Februar 1871.

Muifchas walbiſchana.

No Meier-muifchas pagafſta walbiſchanas, pee
Beſſim, teel zaur ſcho ſinnams darrihſe, ta us
preefſch tahs malſchachanas til peeltreendes Kalna-
muifcha pee ſchihſ walbiſchanas ſannemtal, ta arri
pahraſtſchachanas-ſihmes tils isdohſas. 1

Meier-muifchas pag. walb., 28. Janwar 1871.

Buhwomani,

fas warr uenemtees pahraſtſchit weeni no hat-
teem buhwetu muifchas-riju, ta arri buhwet
weeni jaunu, lai peeteizahs Sallaſpils-muifcha,
pee Stohpin-muifchas dieſlu-jeſta ſaſſiona.

Tai 20. Merz f. g. tils Smilteneſ malſis mahja
weenas pagafſta ſtohtas buhwetſchana isdohſta, 4
ehſas, ſtohtamajja, ſlehts, tudis un rija, wiſſ-
ſas no lohta, un teel buhwetſchit, fas ſcho
darbu grihberu uenemti, usajinatti, minnetä beend
an weclä yuffſten 10 preefſch puſſderenas ſanahſi.
Smiltene, tai 2. Merz 1871.

W. Matwee, walſe wezalaie.

No Poltjeas amehlehts. Drillehts un dabbujams pee bilſchu-
un grahmatu-drillehtaja Ernſt

Johann Ferdinand Zillinsky

lee; wehrä!

No Kippen (G.) pagafſta walbiſas teel wiſſas
pilleſchtu-, ſemmu- un muifchas-polizeju walbi-
ſchanas itt paſemmigi luhgſas, pehſi to pee ſcha
pagafſta peederigu

Johann Ferdinand Zillinsky,

kurſchſ faras krohna un pagafſtu nodohſchanas
nemalfadams aplahrt blandahs, jautahſt, un tur
to atraſtu, ne weeni weeni wairs nepeeturretu,
bet areſtantu wiſſe ta durrafu ſchaj pagafſtu
walbiſahi aſſuhtu, wiſſſch Rihgä jed jittä pils-
ſehſtä uſturrahs.

Walmeeres freije, Ummurgas baſnijas drau-
de, Kippen teefas nammä, pagafſtu walbiſä,
23. Febr. 1871. 1

Preefſch

meldereem.

Mohilewas gubernija, netahſtu no Witebskas
pilleſchſas, paſchä ſchoſſeſas un eiſchahna tub-
wumä, pee wahja dſimifunga, warr melderis ar
itt maju lapitalu, fas grihberu weſja ſudmallas
buhweht un tahs us bards gabdeem ar 30 pubru-
weerahm ſemmi, us renti went, — weetu dabbuht.

Wiſſe pee buhwes wajjadſigs materials, la:
buhwlohti, dieſti un t. pr. teel no muifchas dohts
un peewejis. Muifcha irr lohti labba widdu, tur
aplahrt bards zeemi un muifchas ar brandiwihna
bruhſcheem, tur ſudmallas tubwumä naw un tur
par pudu 3—5 lap. maſſamas naua jamalſa.
Tapehſ gan melderim par labbu pahriſſchani
un pelnu warr galmoht. Fas ſcho buhwi un
renti grihberu uenemti, tam japeeteizahs Rihgä,
Runſterei-celä N. 4, pee A. C. Scheinplug f.,
tur tas wiſſu ſaidri dabbuhs ſinnahſt. 2

Homofelja muifcha teel pahrdohſta, Behterbur-
gas gubernija, Luggas freije, us Behterburgas-
Warſchawas ſchoſſeſas, 14 werſtes no Behter-
burgas-Warſchawas dieſlu-jeſta ſanijjas Behoje,
wairaf ta 500 deſſetinu ſemmes, kurras libſj 300
deſſetinu labda meſcha, 8 werſtes no dieſlu-jeſta,
muifchahi irr labbi lihrumi, ptamas, ehlas, lohrs
un juſe iswentarijums. — Klachtas finnas is-
dohd Pleſkowä mehrneſta lungſ Relfer ſawä
mahjä. 2

Maj-Brengul-muifcha (Dilku
draudſe, Balmeras freije), irr
tahs Ollender 2 ganju wehja-
biſſnawas us renti isdohdamas. Behju-melderi,
tam labbas leezibas, pee drihſuma lai peeteizahs
pee Maj-Brengul-muifchas walbiſchanas; turpat
arri rubſj par 2 rub. 50 lap. pubrä dabbujami,
— te arri 3 labbi Jagganu ſortes ſirgi pah-
rdohdahi. 1

Behterburgas Abr-Rihgä, Kalku-celä Nr. 23,
Ohſolina bohde teel labba willa par to lehtato
tirgu pahrdohſta. 1

**150 pubrus labbu fehklasfirnu
pahrdohd Baiſchkaln-muifcha pee
Beſſim, Mannas baſn. dr. 1**

Labbu ſeenu warr pirt dabbuht, moi lau-
dſes jed pehſi ſwarra, no ſchuh-
neem, Buſkult-muifcha (Wellenſch), pee Rihſa-
was fabrita. 2

Beedribas-ſehſi.

Kallei-celä N. 54, ſirgu-paſſei prettim, ideenas
no pulſti. 10 libſj 2, labba un imelliga galſas-
ſuppe dabbujama. Stohps malſa 6 lap, puſe-
ſtohps 4 lap. 2

Labbu ſaldu, ta noſauſtu lozeſchu alu, ſmaſſu
un baſiſchu warr dabbuht tai bruſſi leclä Kal-
leju-celä N. 8 pee N. Neudahl. 1

Sweedru

lauſetas dieſſes dalks preefſch arlleem no 1 rubl.
50 lap, libſj 5 rubl. rar gabbatu, pahrdohd

F. W. Gramann,

leclä Sehtab-celä N. 12,
Ihpaſchi, ſemmu ſaimnekeem darru ſin-
namu, la es weeni

jaunu mudduli

preefſch teem maſſeem arlleem efmu liſſis taiſht,
zaur to tee plattal un labbat ſrabba.

Fas ſeclatu pulka pehſi, teem dohſchi par ſeh-
taku tirgu.

Behſis. Wiſſſadas latwiſſas grahmatas irr
dabbujamas pee grahmatu-pahrdoweja

Schulius,

netahſt no tirgus-platſcha.

Dwi gobwis ar ſiſſchu pecnu teel pahrdohſas
us wezja Behterburgas celä N. 13. 2

1 joſa un 1 buzſis needru frehſti dabbujamas
Abgeſelkänä, pee Kalnajeema leclä N. 19.
Turpat arr dabbujami gattawi ſahets. 2

Jauna-muifcha, Reimmulbes baſn. draudſe, dab-
bujami labbi ſehlas-ſartupeli par ſehſu tirgu;
turpat arr dabbujama labba wiſſu-ſehſla. 2

Behterburgas Flawere

ar 7 otkamehm, buhweta no F. W. Schiller, fas
jauna malſajufe 700 rublus, taggah ſawada
cemefla deht teel pahrdohſta par irr lehtu malſu,
prohti, par 275 rubleem. Atrohdahs Behter-
Abr-Rihgä, Submallu- un Slohtas-celu ſuſtri
N. 13, weeni trepti augſchä.

Janna grahmatu bohde.

Zeentjameem tautesſcheem darram ſinnamti, la
mehs ſawä latwiſſta laſſiſchanas biblioteka taggah
effam pihſigu grahmatu pahrdohſchani etaiſiju-
ſchi, tur wiſſſadas latwiſſas grahmatas, la: ſupri
un glihti eſeſſas dieſſim-, ſpredditu-, luhgſchanas-
un ſtohtas-grahmatas, ta arri wiſſſadas rätera-
luggas un baſchawas laſſiſchani verrigas grah-
matas par to lehtato jennu dabbujamas. Wehs
apneimmamees til labd' pirzejem ta arri laſſi-
tajem, ta ſchä diehwodameem, ta teem, fas zaur
raſſieem grahmatas apſtelle, wiſſu us to labdato
ieghdahr. Pracht N. un W. Buſch, 1
Rihgä, Smiſſchu-celä N. 37.

Ne ilgi preefſch ſeemas-ſwehtteem irr us Behju-
Smilteneſ lecläſta palla ar ſchahdahi lectahm
ſudduſi: 1 melna ſigda jeppure, 2 bruhtni wil-
laini behrnu-ſamſoliſchi, 1 ſchalle, 2 pahra maſi
jindi, 2 ne-aiſſeſcheleras grahmatas (weena,
to dehts mahtei ratſa; ohtra, to weena mahſa
ohtrat rakſta); bes tahm minnetahm lectahm wehſ
daſchſ jutas lectas. Hobbigs atraddejs teel
luggis, ſchahſ lectas Beſſis pee mahlermeſtera
Domann prett wiſſemajal 1 rubl. pateizibas mal-
ſas nodohſi.

Wehſi-Gulbeneſ Schmelberga rent-
neſlam Arſ Gairwar tai nalki no
6. us 7. Merz f. g. tumſchi behts ſirgs ar mel-
nahm lechwehm un melnu aſti, 8 gaddi wezſe, no
ſalka isſagts irr. — Fas warr ſin namu darrihſi,
tur ſirgs atrohdahs, babbu 25 rublus pateizibas
nauat.

No Poltjeas amehlehts. Drillehts un dabbujams pee bilſchu-
un grahmatu-drillehtaja Ernſt Plateſ, Rihgä, pee Behtera-
baſnijas N. 1.

Vasuddis un atkal atraste.

(Statt. N. 7.)

Pateesi, ta bij slihta sime, ta Schulbim labbi ne-isdohsees, tad barons v. Fornowsky wiannu (Schulbi) par nabbagu usstattiya un nemas ar to negribbeja runnaht. Tit tad, kad Schulbe teizahs, ta baronam buhschoht „leelas leetas“ postahstiht to, laida eefschâ. Bet Fornowsky wiannu til stihwi usstattiya un no galwas lihds kahju gallam apluhloja, ta tam „leelu leetu“ teizejam zetti sahka drebbeht un winsch gandrihs newarreja wissu pehz kahrtas isstahstiht. Tit tad, kad par to juhras braunfchanu sahka teift, Schulbis atkal eestiprinajahs. Winsch dohmaja, ta barons klausidamees buhschoht nobihtees un bahls palikt, buhschoht arri tuhlin fo sohliht, bet tas nebuht nenotikka. Barons bij til drohsch, ta ne azzu plakstiaus nepalustinaja, un wihna farkanums tam no eefahkuma lihds gallam waiga palikka.

Winsch gluschi meerigi wissu noklausijahs; liktahs, ta barons wairat us stahstitaju paschu luktojahs, ne ta wianna stahstu klausijahs. Stahstidams Schulbe weenu papihru pehz ohtra iswilla un drufzin rahdija, bet lungam rohkâ nedewa.

Kad nu Schulbis beidsa stahstiht, tad barons praffija:

„Kadeht tad ihpafchi pee mannis nahkufchi un to wissu isteikufchi?“

„Gribbeju zaur tam zeenigam baron lungam kahdu labbumu darriht, kad winnam maso raddineefu atneffu.“

„Tâ, tâ, behrns jau tē irr!“ barons brihnedamees eefauzahs.

„Tē gan wehl naw,“ Schulbis kawedamees fazzija. „Behrnu kahdâ weeta nolikku, fur tas teef labbi kohpts, un nestu tuhlin schurpu, kad baron lungam patiktu, par mannam leelahm publehlm kahdu atlihdsinaschanu doht!“

„Bet fo tad ar Zuhfu behrnu darrihschu?“ barons atbildeja. „Un kas tad man warr galwoht, ta Zuh ne-effect krahpneeks, kas warrbuht deesin fur kahdu behrnu fadabbujis, wai arri no faweem raddeem panehmis, to prett mafu man gribbedams usspeest. Gesim pee teefas, fur Zums buhs japeerahda, kas Zuh effect un kad manna raddeneeze mirrusi. Kas tad buhs, to gan panahfim.“

Barons warrbuht us tam dohmaja, ta til ilgi, fur newarr peerahdiht, ta brahta-meita Alwine pateesi mirrusi, winsch arri muischas sawâ rohkâ newarr dabhuht. Tapehz winnam gauschi gribbejahs, ta Schulbe to isdarritu. Bet Schulbe atkal dohmaja, ta lungs wiannu gribboht apmahniht, un teiza, ta pirmas nauda nebuhschoht rohkâ, ne sohli ne-iperfchoht.

„Redohschu Zums nemeena kappeika!“ barons dusmigs eefleedjahs.

Schulbe gribbeja pamafam us durwim wirstees;

winnam kâ tahdam, kas jau sem polizejas usstattas stahwedamam un tahdu grehku pee Rohna darrihscham, nebuht negribbejahs ar teefahm kibbeletees.

„Zums tē japaleek!“ barons pawehleja; „drihs dabbusim sinnahht, wai effect blehdis jeb ne.“

Winsch sauza fullaini un tam teiza, lai wehl kahdu pahri zilweku nemmoht un weddoht to sweschneefu pee teefas. Tē nu Schulbis it skaidri nopratte, ta neween paspehlejis, bet arri wehl pats warr naggôs kluht, winsch pastuhma fullaini us weenu pufsi un pa durwim laufâ; barons gan fleedsa: „kerreet, kerreet,“ bet wianna laudim tas ne-isdewahs. Schulbe skrehja pa dahrseem ais kohleem flehpdamees, kamehr kahdâ kalnu starpâ winnam isdewahs, no kauschu azzim isfust. Nu winsch wairs nedrihssteja pee Biffnowsky atraitnes eet un behrnu atpakkat nemt. Schulbe Prizziti atstahja un gahja prohjam, preezigs ta tam tomehr tee papihri wehl rohkâ, kas pehzdeenâs wehl warreja geldeht.

Jau ohtrâ deenâ dabhuja barons sinnahht, ta Biffnowsky atraitnei effoht swesch behrns, fo nepasihstiams zilweks tai peenefis. Barons atraitni us-azijnaja, lai pee wianna atnahchoht; wianna gauschi nobihjahs un nehma behrnu tuhlin lihds.

„Kas man ar behrnu par daku!“ barons bahrgi eefauzahs, bet tomehr warreja manniht, ta winsch maso ar patihfchanu usluhloja fazzidams: „Bet fo tad Tu ar behrnu darrihi, jo paschai til knappi fo dsihwoht. Labbi, apscheloschohs un to maso tehwinu pee labbeem laudim likfchu usaudsinahht. Utstahj behrnu tepat, winsch bohjâ ne-ees, par to jau effam kristiti zilweki.“

Utraitne winnam behrnu atstahja un aisgahja. Winsch likka sirgus aisjuhgt, nehma wezzo istabas meitu lihds, kas behrnu neffa, un brauza us tuwako pilsehtu. Tē dsihwoja barona zitreisejs fullainis, tas biketneeks unteroffizeers Prull ar sawu smullo seewu. Prulls toreij strahdaja pee weena fabrika. Prullam barons behrnu gribbeja nodohht. „Prulls preefch behrna buhs ihstais tehws,“ tâ barons dohmaja; „winsch puifu tâ audsinahs, ta tam nekâ prahta nenahls, ta effoht no augstas zilts; winsch arri sehnam neliks baddu mirt.“

„Mihstais Prull,“ barons teiza, „tē irr kahds bahrenihts, kam ne tehwa ne mahtes, es til no labba prahta apnehmohs par wiannu gahdaht. Zums mafafschu fimtu rubtu par gaddu, par to audsinajeet puifu, bet ne-isluttinajeet.“

Prulls bij wiltigs zilweks ar farkaneem matteem un ar zeetu firdi; winsch ar preefu apnehmahs behrnu audsinahht, jo fimts rubtu bij pulka naudas un winnam nekad nebij luste strahdaht. Birmahs nedekas laulibas kahrtâ, tahs meddus-neddetas, jau senn Prulleem bij pagahjuschas; winsch behrna kohfchchanu usstattiya sewim par atweeglofchanu, un pirma nauda, fo par audsinajchanu dabhuja, tiklai Prullam

rohkä, tad schenkü un us fabrfchu-galda, jo Prull's
fabrtis par leclu fabrigi spehleja.

Mabbags puißhts, fo dshwes wilni no pascha ee-
fabluma pabr jubru waddijuschi, bij no jauna ap-
gahdahts, tizzis no wansanka pee wezzaleem, kas to
wai dauds wai mas, druzin kohpj un usstatta; bet behrna
littens zaur tam ne us sahdu wihst nebij labbaks. Ta
miblestiba, „kas Deewa weeta,“ nelad ap winna
schuhpuli neliddinajahs. Prull's winnu til naudas
deht usnehma, un stattija wairaf us tam, ka mee-
figi weffels, par behrna maso dwehsefiliti tam nelahda
behda. Tilkai Prulla seewa us behrna turreja lab-
baku prahtu. Paschas nelaimo to mahzija, behrnu
schehloht, un jo wairaf tai no wibra bij jazeesch,
jo wairaf winna behrnu mibleja. Prull's dohmaja,
behrns effoht wainigs, ka seewa winna pascha wairs
nemibleja, tadeht maso ar staudigahm azzim: usstati-
dam's, daschureij arri tahs paschas wainas deht
behrnu daußija.

Tas fabrikis, fur Prull's strahdaja, krittä bank-
rotté, un winnam gaddijahs Leepaja zitta weeta, ta-
pehz aiskahja turp dshwoht, jo barons apsohlijahs,
arri us Leepaju naudu stelleht. Prullam bij tahs
dohmas, ka Prizzis effoht barona pascha dehts —
wai tad zittad par to malfatu, jo Fornewsky bij
siftstuls.

Tä kahdi gaddi pagahja, behrnam gabja labbi —
Deews pats winnu pasargaja, lai gan daschureij
knappa pahrtikka, tapat, ka winna kohpejai, Prulla
seewai; bet Prull's pats bij il deenas lustigi.

Nu usnahza Pohku dumpis, un Fornewsky ba-
ronam waijadseja karra-deenestä dohtees, jo winsch
bij offiz: ers; Prullam wehl deenastä gaddi nebij pa-
gallam, tas arri aiskahja. Prulla seewai nu wee-
nai paschai par sewi un behrnu jagahda, barons nau-
das w: us nesubtija un no wibra pekna's sinnams
arri neta nebij. Winnai daschu deen' ne maifes nebij
un Dorinska Britscham tuffchä duhschä waijadseja
gulta eet.

Kahds palaidneeks, kam mahzibas gan netruhka,
bahjabs Prulla seewai wirsä. Mannidams, ka see-
wischkis gluschi bes palihga, winsch liffahs, ka to
schehlojohht un naudu dohdams to kahrminoja us ne-
labbeem darbeem. Prulla seewa, fo par Albini
sauza, wehl bij smukka, bet turklaht arri labbsirdiga
un leht'nizziga. Tadeht winna newarreja fauna no
labba ischekirt un krittä kahrdinataja naggös, doh-
madama, ka tas winnu no teefas miblejohht; kad
seewischkis jau tahdu tizzibu turr, tad til pat dauds,
kä buhu jau kahrdinaschanä krittis. Albine nu
sahka attal dshwoht lihgsimibä un preefös, un Prizzi
nemas wairs nekohpa. Puila jau bij feschu gaddu
wezz un Albinei wairs negeldeja par laika kawekli,
bet bij lä peektis rittens wiffur starpä. Nahza
laiks, fur puilam floblä ja-eet; tur waijadseja nau-
das; bet par fo tad preefsch zitta fewim atraut?
Tas jau bij gluschi swesch behrns, un malfas par

winnu wairs nedabbuja. Prull's gan weenreis winnai
rakstija, bet firds jau zittam peederreja, tapehz Al-
bine winnam ne-atbildeja. Winna nu dabbuja zittu
dshwes weetu, fur ar sawu taggadeju bruchtganu
gandrihs gluschi kohpä dshwoja.

Sehns nu daudsfahrt dabbuja sittenus un rupjus
wahrdus gluschi par welti. Kad winsch luhdsahs:
„Mibka memmia!“ tad schi brihnum nikni atbildeja:
„Ne-essu Tawa memmia; wels sinn, fur ta funna
apfahrt dausahs, kas Terwi dsemdejuse!“

Us tam nu Albines bruchtgans fazzija, lai sehns
eimohht ubbagös. Un riktigi, pamachte winnu arri
dsinna ubbagös, bet sehns negribbeja eet. Daschu
reis no mahjam isdshihts un nesinnadams, fur pa-
liff, nosehdahs kaut kahdä katta un raudaja. Us
tahdu wihst dascham labbam firds eeschehlojahs, kad
arri sehns ne wahrda neteiza.

Pehz kahdeem mehnescheem Albines bruchtgans
pasudda, jo parahdu-dsinnaji tam mahzabs gauschi
wirsä. Winna weetu wairs ne-atradda. Albine
grimma arween dshkak! Winna gan walfaja smuk-
kas drehbes, bet seewas gohds bij pagallam. Ne-
schikstas seewas winnai bij par padohma-dewejahm,
un tä Albine gabja pawiffam bohjä. Par Prizzi
winna gandrihs nemas wairs neruhpejahs, taggad
tai waijadseja sawu zellu staigahht, fur behrns ne-
warreja klahht buht. Kaut kahds labfsirdigs zilweks
behrnam scho to cedewa, jeb winsch pats zaur kahdu
weeglu darbu zil ne zil peinija.

Bet pehdigi Albinei arri schis jaunais zelsch pa-
liffa dublains, winna krittä flimmibä — ne wairs
winnas ar preeku usstattija. Prulla seewa isihreja
nu zittu, bet tohti flittu mahjokli, pahrdewa tahs
labbakahs drehbes ar tahdu paschu weeglu prahtu,
kä tahs peinjuse. Winna knappi ween wehl war-
reja dshwibu wilkt. Jau sahka bads pa lohgu stat-
titees! No gultas ta wairs newarreja zeltees, jo
dellama fehriga winnu pamafam us kappu wilka, un
Britscham, tilko septianu gaddu wezzam waijadseja
par maifes deweju buht.

Tä nakts-waktneeks Melders Prizzi Dorinsky us-
gahja, lä to schä pateefigu stahsta eesahkumä lassij-
am, un Melders bij Britscham lä ihstais tebws.

Kahdä pawaffara deenä pehz puffsdeenas Melders
ar sawu puiku gabja no pilsehtas abra pastaiga-
tohs. Winni nahza kahdä smukka birsite, ne tabtu
no pilsehtas un tur eeraudßija weenu ar strandahm
apgehrbuschohs zilweku, kas strikki ap kohka sarru
sehja un zilpu few us kalla metta, gribbedams
dshwibai gallu darriht.

Melders peestrehja klahht un wihru peerunnaja,
lai jel kahda grehka nebarroht. Bet tas swesch-
neeks ar stihwahn azzim Prizzi uslubfodams.
Wisswairaf winsch apstattija Britscham azzis un to
farkano strihpu pahr labbajeem denrineem.

„Gluschi weenä seiä!“ winsch nonurdejahs.
„Kä Zuh's to dohmajeet?“ Melders kahrige praf-

fija. „Wai Suh's warr buht laut fo par to behrnu sinneet?“

„Pateesi wiasch tas patz irr!“ Schulbe eefauzahs, jo tas fweeschais wafankis bij riktigi patz Schulbe; „tas irr Prizzis Dorinsky!“

Melders nu Schulbi wedda fewim libds, pameesoja un lifka, lai par sehnu stahsta, fo sinna, un Schulbis arri gallu no galla isteiza. Bribnum! Melderam ka arri winna fewwai nemas negribbejabs sehna atlaist; winni to laifu ka wilzinabt wilzinaja, fur teem wajadseja gabdaht, ka sehns sawu muischu rohla dabbu.

Schulbis atkal pasleppen us sawu rohku darbojabs; winnam ka Britscha glahbejam bij bribnu, kahdas deenas pee Meldera palikt, kamehr Leepaja kahdu weeta dabbuschoht; par pateizibu wiasch Melderam nesinnoht rakstija grahmata us Ddessa Rohna kapteinam, ka to pasjudduscho puiku effoht atraddis un buhschoht pee Rohna west, ja zetta naudu substischocht. Kad nu kapteins buhtu naudu substijis, tad Schulbe bij apnehmees, puiku ohtru reis sagt un tad patz libds ar sehnu muischas mefleht.

Bet naudas weeta atnahja weens fweesch kungs — un tas bij Stanislaus Dorinsky, Britscha tehws. Teefas bij winnu apschelouschas, un ta tas bes bailehm warreja us sawu tehwa-semmi nahht. Maria Dorinsky, Stanislawa brablis, bij wissu isteizis, kas ar Alwini un winnas dehlu notizis. Stanislaus Dorinsky nu melleja palihgu pee Rohna kapteina; wehl wiasch bij Ddessa, kad Schulbes grahmata no Leepajas Rohnam atnahja.

Dorinsky praffija sawu dehlu atpalkat, un neweens to newarreja leegt — wiasch dabbuja sawu miblu behrnu un reisoja us Fornewsky muischu. Schulbis ka dadsis Dorinskam peelippa un dabbuja to bribwibu, Britscham par sullaini libds reisocht. Muischa nonahjis papreeschu Dorinsky usmelleja Biffnowsky madamu un ar to isrunnajees, gabja pee adwofata, ka warr ar scha palihga sawas rekties mefleht.

Weenu deen' atreisoja arri Prulls no farrä; wiasch Leepaja dabbusis sinnabt, ka fewwa mirrusi un ka Prizzis us Fornewsky muischu aiskrauzis. Prulls mantas-kahribas deht us Leepaju reisojis; jo wiasch farrä buhdams atkal pee Fornewsky barona par dentschiku deeneja. Kad nu Pohlu dumpi Fornewsky wirsneefu lohde trahpija, tad Prulls tam atnehma naudu, pulstieni un grahmata-taschu. Grahmata-tascha atraddabs papihrs, fur barons preefsch kahdahn trim deenahm, kad ugguni bij ja-eet, usratstijis, ka wiasch Prizzi Dorinsky par sawas brahla-meitäs, Alwines, dehlu atsihtocht, un, ja tam farrä buhtu japaleef, winnu par to apsihmeja, kam Fornewsky muischa peederrobt.

Ar scheem raksteem Dorinsky nahja Fornewsky muischa. Prulls un Schulbe ar sawahm leezibahm palihdseja, un ta tad schis darbs gabja drihs us

preefschu; muischa netikka Dorinskam, bet winna deklam nosazzita, un Britscha tehvam wajadseja par to waldneefu palikt, kamehr dehlz usaug.

Stanislaus Dorinsky dewa teem diweem palihgeem labbu malku par winnu publehm, un lassitajis no scha stahsta warr flaidri noprast, ka Deewa prahts arri zaur blehscheem teef isdarrihts, wai winni to gribb wai negribb. J. N.

Perseeschu laipniba.

Mekur naw laudis tik laipnigi, ka Persija. No ubbaga libds pat ministeram katris ar to leppojabs sawam weefam tohs wiss labbakohs glaudu-wahrdus fazzicht. Kad Perseeschi no augstakas kahrtas weens ohtru apmekle, tad arween dohd papreeschu sinnu, ka kuhfchoht us weefibahm nahht, un weefis teef jau pee mahju wahrteem sanemts. Sau te un zaur flaihteem dahseem us mahjolteem eijoht weens ohtram glaudu-wahrdus falka. „Ka tad Lawa gohdiba (jeb augstiba) us tahm dohmahm nahja, mannu semnu mahju apmekleht?“ ta mahjas-faimneefs faldi smaldidams weefam praffa, un schis atkal atbild: „Kas Lewi gan usmuddina, Lawu wehrgu tik mihligi usnem?“ Ta runnadami nahht abbi libds durwin. Nu fahht bribnum laipnigi un mihligi strihdetees, kam papreeschu nammä ja-eet. Saimneefs beidsoht weefi speesch, pa preefschu nammä eet, fazzidams. „Tu nu effi sawa mahja un wisseem Lewim jalkausa!“ Birms pahf sleegfni eet, nowelt tiklab faimneefs ka weefis kurpes no kahjahm. Istaba gar seenahm mahju faimneefa dehli nostahjuschees, pallannahs drihli, kad weefis eenahht. Saimneefs wedd weefi us augstako sehdehli. Wisseem preeks us waiga redhams, leelabs, ka katram leela laime notiflusi, tik janki Perseeschi proht smaidiht. Kahdu seeku glaudu-wahrdu isbehdams weefis nosehtabs tai augstaka weeta; winnam blalku faimneefs sehde semmata krehla. Nu weefis smalki smaididams praffa: „Wai ar Allahs (Deewa) schehlastibu Law's degguns irr tauks!“ (Wai Lew labbi eet?) Saimneefs atkal faldi smaididams atbild: „Wiasch irr gan tauks, Allah lai irr flawehts, zaur Lawu laipnibu.“ „Allah lai irr par ta augsti teihts!“ weefis atbild. Pehz tam weefis faimneefa dehlu usrunna, kas arween wehl gar muhri nostahditi gaida un praffa ik katru ihpafchi, ka tam flahjotees. Dehli katurreif atbild, ka labbi, atbildei tohs galla-wahrdus peelidami: „Paldees Deewam zaur Lawu (weefa) mihlibu!“ Peepeschi nu weefis atkal pee faimneefa greechabs, un praffa, it ka to jau nebuhtu weenreis darrijis, no jauna: „Wai zaur Allahs gribbeschanu Law's degguns tauks?“ Un atkal faimneefs ar mihligu waigu atbild: „Mans degguns irr gan tauks, paldees Deewam, zaur Lawu (weefa) schehlastibu.“ So wairak kahds weefis pehz faimneefa degguna tautuma runnu pahrgrohsidams proht praffiht, par

jo laipnigaku tahdu weesi turra. Kad nu degguna runra beigta, tad fainneeks kahbus wahrbus par laiku un gaisu ismett. Lai gan waffar bij wiffu jaukafais laiks un schodeen la swahrli plihst, tomehr laipnigais Perseeschu fainneeks us sawa weefa fakka: „Waffar nebij til jauks laiks, la schodeen, un par to mums japateizahs Subfu augstibai.“ Tee kas pee seenas stahw, fakka to paschu, un weens no winneem wehl ihpafchi usrahda, ka laiks nemas nebuhtu labbaks palizzis, kad weefa augstiba nebuhtu isjahjuschi; jo wiinna (ta weefa) warra, dabbaai pawehloht jaukai buht. Weefis, sinnaams, wiffus tahdas glaudu-wahrbus atbild. Winafch fakka: Laiks til tad effoht jauks palizzis, kad fainneeks til laipnigi wiinna apmekleschanu usnehmuschi, tapeh; tas gohds, ka schodeen labs laiks, fainneekam peederroht. Sainneeks weefim pateizigi rohku sneedj un weefis tur pretti usmaida, tad nefs pihpi, tehju un zittus ehbeenus.

Kumedinu rahditais un laupitaji.

Kumedinu rahditais B . . . . . a palikka wehlu pee kahdu drauga un til peh; pufsnachts nahza mahjas.

Aufsta seemas nakti weens pats pah munstures plazzi eedams fateef diwus leelu nosstrandajuschus tehwinus, kas B . . . . . a tuhlin kruhtis kehrah.

„Klaufees, mihtais draugs, mums wajjaga pilna malka, smukka pullstena, selta grepsenu un flta kaschoka! ta pirmas eesauzahs.

„Effeet til labbi un atdarreet sawu dewigu rohku, mums to leetu nohtigi wajjaga!“ ohtris pakluffi bet zeefchi nopraffija pee rihtles kerdamees. „Dohdeet ween, un ja Sums patiktu, starbi pretti runnaht, tad mums diwi affi duntfchi pee rohkas, ar to ahderi laist; zaur tam juhs warrbuht pawiffam mehmi paliktu.“

„Tas gan nebuhs wajjadfigs!“ B . . . . . a lustigi atbildeja. „Mehs jau gluschi meerâ warram salihgt. Islaupeet manni la Sums patihk, tas man leels preeks buhs.“

Scho balsu dsirdeedami laupitaji apstulba, ahtri no B . . . . . a atkahpdamees.

Lai pascha azzumirkli mehnefs sahka spihdeht.

„Wai juppis, tas jau muhsu kumedinu rahditais B . . . . . a, a!“ laupitaji futruhtufchees eesauzahs.

„Sinnaams, lungi, tas pats jau effu. Man leels preeks, ka ar Sums dabuju pasihtees. Bet effeet til labbi un islaupeet manni ahtri, jo pirma kahrtâ laiks aufsts un ohtra kahrtâ mums patrukka warretu pahru steigt, un tas man buhtu gauschi schehl.“

„Muhju lustigo B . . . . . a aplaupihk, kas mums teateri til dauds smeeklu darra? Ne, labba! liktu abbas rohkas nozirst!“

„Juhs mihti luhdsu, ne-apfaunejeet jeb mann, zeenigi fungi. Bet dauds gan nebuhtu mannas kullës atraddusch. Diwi diwdesmit kappeifu gabbali, ta wiffa manna manta; te wiinni irr — preezaschohs, ka us mannas weffelibas dsersfeet.“

„Neplahpajeet un bahseet sawas rippinas kullë. Nahzeet, mehhs Juhs lihds mahjahm pawaddifim. Wehl te zitti us behreschanas stahw, kas Juhs nepasihst, un Sums stahdi darritu. Bet kas Sums til mattu aiskars, tam sprandu nolausifim.“

Abbi spizbolki nehma kumedinu rahditaju pee rohkas un treekdami lihds mahjahm pawaddija.

Smeeklu stahstini.

Kahdu reis tikka kauna-darritais us nahwi pasubdinahs un us kahka-plazzi wests, fur prohtams, dauds kauschu sapulzejees. Lai azzumirkli, fur blehdneekam nahwe jazeefch, weens sfattitais eesauzahs: „Es labprahnt sinnatu, la kauna-darritajam taggad ap firdi!“ Peepeschi noteefatais sawam bendam usfauz: „Wagaid!“ Winafch gribboht nu wehl sawus palihgus usdoht un ar pirkstu us to rahdidams, kas wehlejahs sinnaht, la us nahwi noteefatam zilwekam ap firdi, fazzija: „Tas mans palihgs!“ Nu nahwesfpreedums netikka schoreis peepildihst, tapeh; ka to praftitaju sawehma zeet. Wan winafch nodeewajahs un noswehrejahs, bet blehdis us tam pastahweja, ka effoht wiinna palihgs, un teefa to wihsdegguni arri us nahwi pasubdinaja. Nu wedda diwus kaudadarritajus us kahka-plazzi. — Kad nu palihgam strikki ap fallu sehja ka warr pakahrt, tad blehdis us sawa beedra fazzija: „Dohmaju, ka nu gan sinnaft, la tam ap firdi, to paschu laik' pakahrt gribb,“ un peh; scheem wahrdeem us teefas lungeem pagreeses, teem smeedamees isteiza, ka effoht tikta jehkojis ween, wihsdegguns effoht gluschi newainigs. Isbedetu praftitaju laida watta, blehdis zeeta nahwesfohdu.

Mahjas-weefa laffitaji buhs gan dsirdejuschi par to awiji, to par Teims (Times) fauz. Schinni awihse preefch nefenn gaddeem tikka rakstihst, ka tas, kam Teims peederreja, sawai meitai apsohlijis par puhru doht to trihsdesmito daku no tam, kas par isfluddinaschanahm eenahk. Schai milju-awisei isfluddinaschanu pufse trihsdesmit strihpas no augfchas us semmi. Weena lappas pufse eenes; il deenas 1200 dahlderus un par gaddu 1 millijoni 872 tuhstoschi dahleri par isfluddinaschanahm ween. No til dauds naudas ta 30ta datta buhs deesgan leela preefch meitas puhra.

Atbildedams redaktehrs A. Leitan.

No Bentures atwehlehts.

Rihgâ, 12. Merz, 1871.